

gemeente
Zoetermeer

Afdeling Facilitair Bedrijf
Onderzoek & Statistiek

Kerncijfers

Zoetermeer 2010

Inhoudsopgave

Voorwoord	4	Leisure	32
Wijken van Zoetermeer	6	Inkomen en Beroepsbevolking	34
Bodemgebruik	8	Onderwijs	38
Bevolking	10	Cultuur	40
Wonen	18	Gezondheidszorg	42
Economie	22	Leefbaarheid en Veiligheid	44
Pendel	30	Gemeente - Algemeen	46

Voorwoord

Geachte lezer,

De huidige gemeente Zoetermeer ontstond in 1935, toen Zoetermeer en Zegwaard werden samengevoegd. Twee dorpen van samen 4500 inwoners. Klein maar niet onbetekenend. Zo is Zoetermeer de bakermat van de levensmiddelenbedrijven Brinkers en Nutricia, en van het supermarktconcern Spar.

Een volgend cruciaal jaar in Zoetermeers recente geschiedenis is 1962. Zoetermeer werd door het rijk aangewezen als groeikern. Het aantal inwoners steeg daarna in rap tempo: van zo'n 10.000 in 1966 tot ruim 121.000 in 2010. En de werkgelegenheid groeide mee. Nutricia is nog steeds een grote Zoetermeerse werkgever. Andere internationale bedrijven, veelal op ict-gebied, zoals Siemens en Getronics, hebben er grote vestigingen. Rijksdiensten als de AIVD en de dienst IPOL (intelligencedienst van de politie) hebben in Zoetermeer hun thuisbasis.

Toch heeft dit verstedelijkte Zoetermeer een vriendelijk, groen karakter weten te behouden. En met SnowWorld (skiparadijs), Dutch Waterdreams (wildwaterbaan), Ayers Rock (klimwand), PWA Silverdome

(schaatshal) en Burggolf (golfterrein) biedt de stad de bezoeker volop sportieve uitdagingen. Met het Stadstheater en Cultuurpodium de Boerderij heeft de stad ook op cultureel gebied aantrekkingskracht tot ver buiten de gemeentegrenzen.

Zoetermeer groeit voorlopig niet meer zo onstuimig als in de afgelopen decennia, maar zal zich blijven vernieuwen. De Stadsvisie 2030 laat zien dat het noodzakelijk is om te blijven investeren in de stad. Anno 2010 bouwen we aan de laatste geplande grote woonlocatie: Oosterheem-zuidwest. Daarnaast bouwen we samen met Lansingerland, het stadsgewest Haaglanden en de stadsregio Rotterdam aan het nieuwe vervoersknooppunt Bleizo.

5

In dit boekje tonen we in cijfers en grafieken de ontwikkelingen in onze dynamische stad.

de burgemeester,

de secretaris,

drs. J.B. Waaijer

drs. J. Dijkstra

Wijken van Zoetermeer

Wijk/buurtindeling Zoetermeer

- A Centrum
 - Buurten:*
 - A1 Dorp
 - A2 Stadscentrum
 - A3 Palenstein
 - A4 Driemanspolder
- B Meerzicht
- C Buytenwegh de Leyens
- D Seghwaert
- E Noordhove
- F Rokkeveen
- G Oosterheem

Zoetermeer ligt centraal in de Randstad, op de scheidslijn van de Noord- en de Zuidvleugel. Het is een ideale plaats voor mensen en bedrijven die de Randstad als leef- en werkdomein beschouwen. Met de auto zijn de stads-centra van Den Haag en Rotterdam in een half uur bereikbaar, en dat geldt ook voor Schiphol en Rotterdam The Hague Airport. De stads-centra van Utrecht en Amsterdam zijn - buiten de spits - binnen drie kwartier bereikbaar.

De bereikbaarheid per openbaar vervoer wordt steeds beter. Met RandstadRail, het nieuwe bovengrondse metrosysteem, zijn de reistijden naar Den Haag en Rotterdam verkort, terwijl de ritfrequentie is verhoogd. Wanneer over enkele jaren een snelle bus gaat rijden tussen de stations Bleizo en Rotterdam CS wordt de reistijd verkort tot een hal uur. De reis per openbaar vervoer naar Schiphol duurt ongeveer een uur; die naar Amsterdam Centrum iets meer.

Kortom, de verwachting is dat de strategische ligging van Zoetermeer in de nabije toekomst nog meer tot haar recht zal komen.

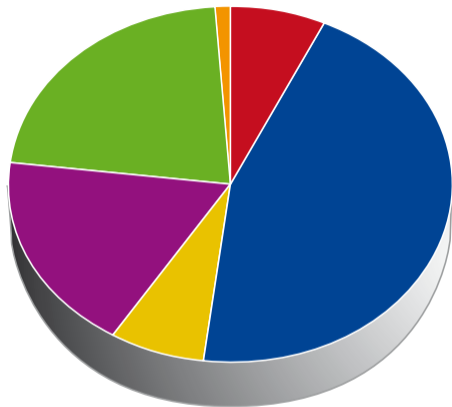

Oppervlaktes van de wijken van Zoetermeer per 1 januari 2009

	<i>In ha</i>
Dorp	110,7
Stadscentrum	49,7
Palenstein	85,7
Driemanspolder	97,9
Meerzicht	218,8
Buytenwegh de Leyens	297,0
Seghwaert	218,2
Noordhove	135,1
Rokkeveen	378,3
Oosterheem	362,6
Industriegebied	325,9
Buitengebied	1.342,2
Totaal	3.705,2

- 7% verkeersterrein
- 45% bebouwd terrein
- 7% semi-bebouwd terrein
- 18% recreatieterrein
- 22% agrarisch terrein
- 1% bos en open natuurlijk terrein

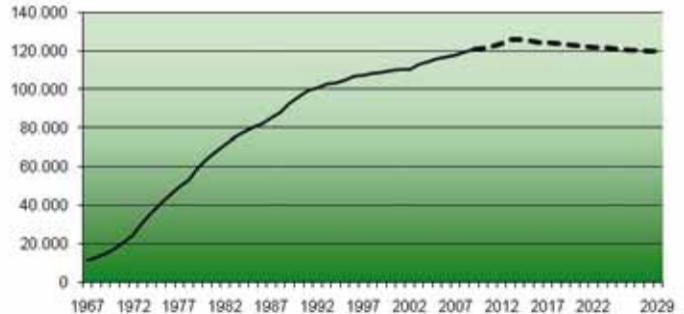
Bron: CBS

Bevolking

Zoetermeer is in ruim veertig jaar uitgegroeid tot een volwassen stad. Op 1 januari 2010 was het inwoneraantal 121.528. Naar verwachting zal de bevolking nog toenemen tot een maximum van bijna 126.000 in 2013 om daarna terug te lopen tot net onder de 120.000 in 2029. Bijna 13% van de inwoners is 65 jaar of ouder, een kwart van de bevolking is jonger dan 20 jaar. Qua herkomst is 72% van de inwoners autochtoon, 17% behoort tot de niet-westerse allochtonen. De overige 11% behoort tot de westerse allochtonen.

Inwoners van Zoetermeer van 1967 - 2029

Bron: Bevolkingsprognose Zoetermeer 2009 – 2029 O&S

Bevolking en woningvoorraad per wijk/buurt per 1 januari 2010

	Inwoners	Woning- voorraad	Gemiddelde woningbezetting
Dorp	4.571	2.361	1,94
Stadscentrum	3.541	2.245	1,58
Palenstein	5.892	2.767	2,13
Driemanspolder	5.834	3.220	1,81
Meerzicht	14.913	7.141	2,09
Buytenwegh de Leyens	19.618	8.706	2,25
Seghwaert	16.665	7.146	2,33
Noordhove	9.125	3.511	2,60
Rokkeveen	21.995	8.520	2,58
Oosterheem	18.550	6.750	2,75
Industrie- en Buitengebied	824	281	2,93
Totaal	121.528	52.648	2,31

Bronnen: GBA en
Vastgoedstelsel Zoetermeer

Bevolking

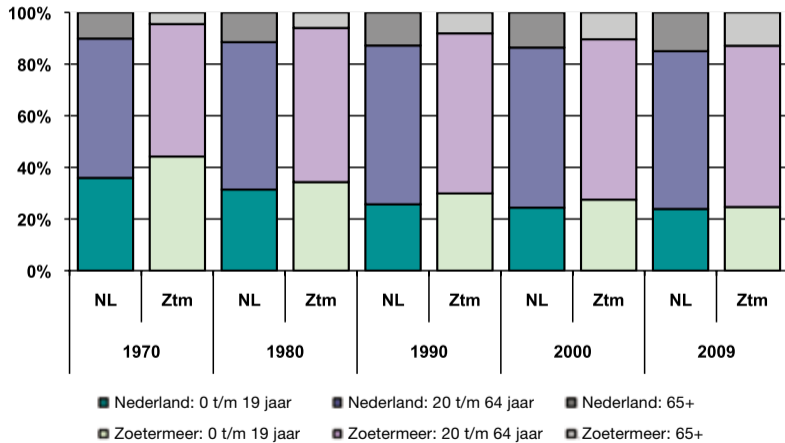

Bevolking naar leeftijdsgroep en wijk/buurt in procenten per 1 januari 2010

	0-19 jaar	20-64 jaar	> 64 jaar	Totaal
Dorp	18	61	21	100
Stadscentrum	11	57	32	100
Palenstein	26	61	12	100
Driemanspolder	17	61	22	100
Meerzicht	22	61	18	100
Buytenwegh de Leyens	21	65	14	100
Seghwaert	24	67	10	100
Noordhove	26	66	8	100
Rokkeveen	26	62	12	100
Oosterheem	34	61	4	100
Industrie- en Buitengebied	22	67	11	100
Totaal	25	63	13	100

Bron: GBA

Bevolkingsopbouw in Zoetermeer en Nederland (1970-2009)

Bevolking

Bevolking naar etniciteit per 1 januari 2010

	Abs.	%
Autochtonen	87.342	71,9
1 ^e generatie westerse allochtonen	5.145	4,2
1 ^e generatie niet-westerse allochtonen	11.618	9,6
w.v. Turk	448	
Marokkaan	778	
Surinamer	4190	
Antilliaan/Arubaan	1485	
overige niet-westerse allochtonen	4717	
2 ^e generatie westerse allochtonen	8.132	6,7
2 ^e generatie niet-westerse allochtonen	9.291	7,6
w.v. Turk	536	
Marokkaan	1066	
Surinamer	3958	
Antilliaan/Arubaan	1038	
overige niet-westerse allochtonen	2.693	
Totaal	121.528	100

Bron: GBA

Etniciteit per 1 januari 2010 naar wijk/buurt Zoetermeer

etniciteit (CBS def)

Bron: GBA

	autochtoon	1 ^e gen. westerse allochtoon	1 ^e gen. niet-westerse allochtoon	2 ^e gen. westerse allochtoon	2 ^e gen. niet-westerse allochtoon	Totaal
Dorp	3.908	127	172	207	157	4.571
Stadscentrum	2.533	262	298	256	192	3.541
Palenstein	2.989	246	1.471	294	892	5.892
Driemanspolder	3.958	351	670	423	432	5.834
Meerzicht	9.849	940	1.920	1.054	1.150	14.913
Buytenwegh de Leyens	13.807	1.291	2.590	1.477	1.582	20.747
Seghwaert	12.357	777	1.298	1.163	1.070	16.665
Noordhove	7.007	293	622	624	579	9.125
Rokkeveen	17.021	742	1.508	1.456	1.268	21.995
Oosterheem	12.514	486	2.135	1.161	2.254	18.550
Industrie- en Buitengebied	679	15	62	33	35	824
Totaal	87.342	5.145	11.618	8.132	9.291	121.528

Bewoonde adressen in Zoetermeer 2004 – 2010

Inwoners per bewoond adres	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	12.913	13.245	13.762	14.129	14.544	14.816	15.136
2	15.470	15.918	16.112	16.520	17.053	17.411	17.705
3	7.284	7.505	7.740	7.745	7.757	7.835	7.847
4	7.668	7.639	7.626	7.605	7.541	7.561	7.547
5	2.456	2.443	2.371	2.372	2.344	2.383	2.380
6	568	547	540	550	589	580	560
7	144	152	149	145	162	152	133
>=8	77	70	76	61	63	67	73
Totaal	46.580	47.519	48.376	49.127	50.053	50.805	51.381

Het aantal bewoonde adressen in Zoetermeer is in de afgelopen zes jaar met 10% gestegen. Dat is een duidelijk sterkere toename dan die van het aantal inwoners, want dat steeg in die zelfde periode met 6%. Dat betekent dat het gemiddeld aantal inwoners per bewoond adres enigszins daalde, namelijk van 2,45 begin 2004 naar 2,37 begin 2010.

Het aantal adressen met één bewoner nam in die jaren met 17% toe, dat met twee bewoners met 14% en dat met drie bewoners met 8%. Het aantal adressen met vier of meer bewoners nam daarentegen met 2% af.

Momenteel woont op 30% van de bewoonde adressen maar één persoon, op 34% wonen twee personen, op 15% drie en op de resterende 21% vier of meer.

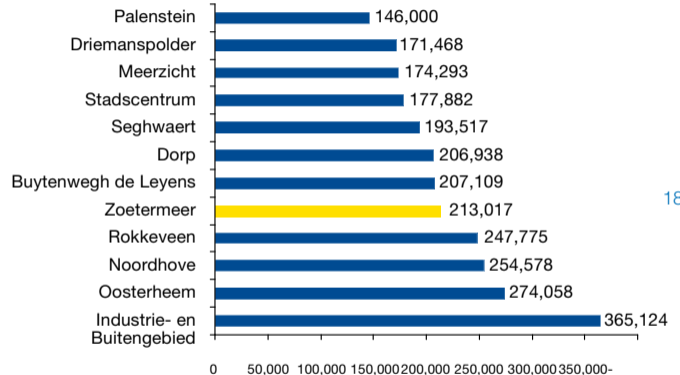

Wonen

De Zoetermeerse woningvoorraad is in slechts iets meer dan veertig jaar met bijna 50.000 woningen toegenomen. Telde Zoetermeer in 1967 nog geen 2.800 woningen, begin 2010 waren dat er ruim 52.000 geworden. De planning voor 2018 is bijna 58.000.

Afgaande op de hoogte van de WOZ-waarde is binnen Zoetermeer de buurt Palenstein het gebied met de goedkoopste woningvoorraad: een gemiddelde woning in die buurt heeft een WOZ-waarde van € 146.000,-. In het gebied dat bestaat uit de wijken Industriegebied en Buitengebied is dat gemiddelde, met € 365.000,-, het hoogste. Dat is dus 2,5 keer zo hoog als in Palenstein.

Gemiddelde WOZ waarde in Zoetermeer per wijk/buurt

* WOZ-waardepeildatum: 1 januari 2009

Bron: Vastgoedbestand Zoetermeer

Woningvoorraad in Zoetermeer per wijk/buurt 2004 – 2010

wijk/buurt	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dorp	2.331	2.335	2.362	2.298	2.300	2.323	2.361
Stadscentrum	2.005	2.005	2.005	2.245	2.245	2.245	2.245
Palenstein	3.088	3.088	3.088	3.088	3.088	3.088	2.767
Driemanspolder	3.068	3.068	3.068	3.068	3.221	3.221	3.220
Meerzicht	7.146	7.145	7.146	7.142	7.142	7.142	7.141
Buytenwegh de Leyens	8.622	8.712	8.723	8.723	8.722	8.723	8.706
Seghwaert	7.143	7.141	7.141	7.141	7.141	7.149	7.146
Noordhove	3.408	3.471	3.491	3.505	3.510	3.513	3.511
Rokkeveen	8.495	8.495	8.494	8.499	8.499	8.499	8.520
Oosterheem	2.155	2.964	4.002	4.808	5.643	6.099	6.750
Industrie- en Buitengebied	284	285	285	285	285	285	281
Totaal	47.745	48.709	49.805	50.802	51.796	52.287	52.648

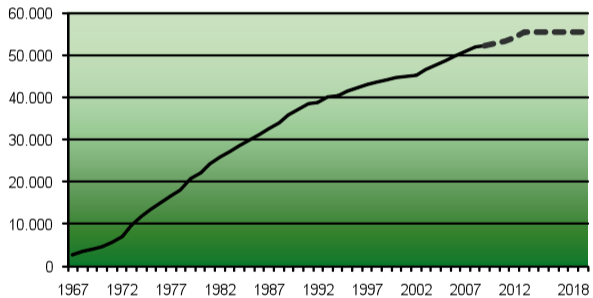
Bron: Vastgoedstelsel Zoetermeer

Wonen

Aantal woningen in Zoetermeer van 1967-2018

Bron: Overall Woningbouwplanning 2009 – Ruimte/P&V (alleen de groene projecten). Vastgesteld door B&W, 3 maart 2009.

Gemeentelijke woonlasten 2010 (vergelijking tussen Zoetermeer en enkele andere gemeenten)

	Zoetermeer	Almere	Leiden	Den Haag	Amstelveen
Gemeentelijke woonlasten 2010					
Eénpersoonshuishouden	612	667	555	507	626
Meerpersoonshuishouden	652	667	711	550	655
OZB					
Tarief eigenaren woningen (%)	0,1512	0,1159	0,1554	0,0619	0,0797
Tarief gebruikers niet-woningen (%)	0,2150	0,1672	0,3273	0,1445	0,1370
Tarief eigenaren niet-woningen (%)	0,2765	0,2078	0,3277	0,1810	0,1702
Reinigingsheffing woningen					
Tarief éénpersoonshuishouden	236	334	117	250	197
Tarief meerpersoonshuishouden	275	334	220	294	226

Bron: Coelo

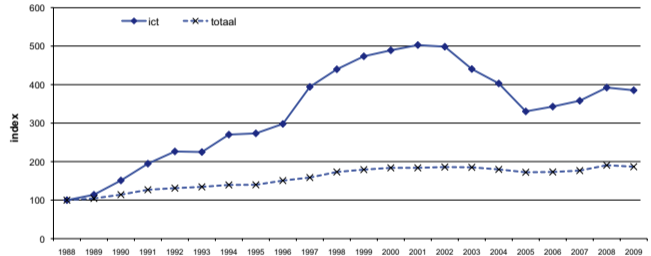

Het Zoetermeerse bbp (bruto binnenlands product) per inwoner lag begin deze eeuw iets boven het landelijk gemiddelde. Zoetermeer is een ICT-stad bij uitstek. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de economische ontwikkeling tijdens de internetcrisis een forse terugval doormaakte, waarbij het bbp per inwoner daalde tot iets onder dat landelijk gemiddelde.

Na enkele jaren van herstel moet Zoetermeer nu de kredietcrisis het hoofd bieden. Zoetermeer blijft in deze periode sterk op het gebied van zakelijke dienstverlening en bestuur en belangen.

Het aantal startende ondernemers in een woning is in de afgelopen jaren gestegen van 689 in 2007 naar 892 per jaar in 2009.

Ontwikkeling banen in de ICT-sector en ontwikkeling totaal aantal banen in Zoetermeer (1988 = 100)

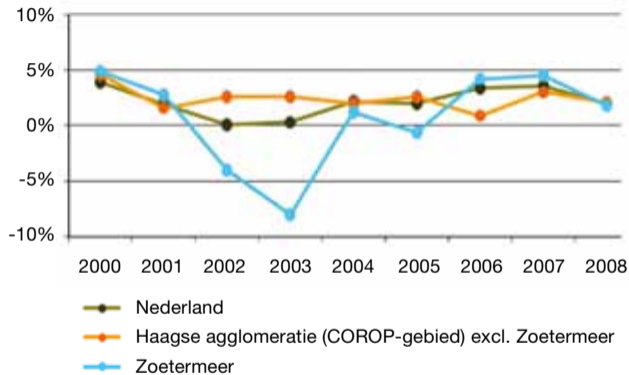

Bron: *Werkgelegenheidsregister Haaglanden en I&O Research, analyse O&S Zoetermeer*

Economische ontwikkeling; toe- of afname (in procenten ten opzichte van het voorgaande jaar) van het Nederlandse bruto binnenlands product (bbp), en van het aan de Haagse agglomeratie en aan Zoetermeer toegerekende bbp.

Bruto binnenlands product: de totale waarde van alle gedurende één jaar in een land geproduceerde goederen en diensten.

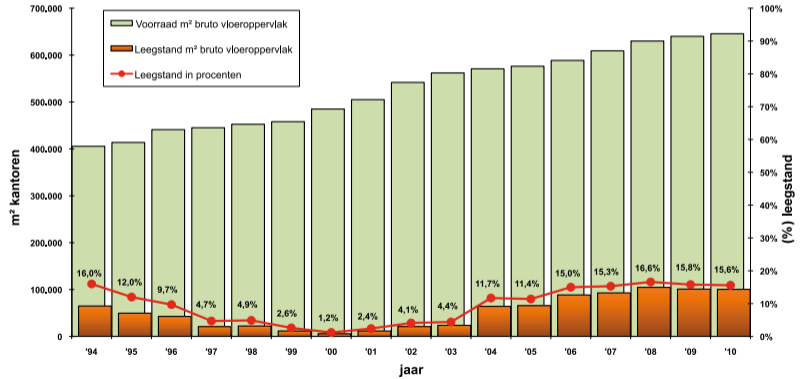
Bron: CBS

De kantorenvoorraad in Zoetermeer was 645.600 m² per 1 januari 2010. De leegstand bedroeg per 1 januari 2010: 100.460 m² b.v.o. (15,6%). De leegstand nam daarmee niet toe ten opzichte van voorgaande peildatum 1 januari 2009 (15,8%). De kantorenopname in 2009 bedroeg 33.694 m² en was vergelijkbaar met de opname in 2008: 35.250 m².

*Bron: Gemeente Zoetermeer
Ruimte Stadsontwikkeling
Economie en Wonen*

Kantorenmarkt Zoetermeer (ontwikkeling leegstand)

Starters eigen bedrijf in Zoetermeer

Aantal starters eigen bedrijf in woningen, naar wijk/buurt in Zoetermeer

	2007	2008	2009
Dorp	27	28	31
Stadscentrum	27	24	29
Palenstein	37	39	49
Driemanspolder	23	30	45
Meerzicht	60	88	87
Buytenwegh de Leyens	104	126	142
Seghwaert	95	89	132
Noordhove	57	57	60
Rokkeveen	118	112	169
Oosterheem	137	143	145
Buitengebied	4	1	3
Totaal	689	737	892

Bron: Cendris, KVK

Detailhandel Zoetermeer 2004 – 2009

		2008		2009	
Type		vestigingen	banen	vestigingen	banen
Food	Supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels	28	1.433	30	1.530
Food	Gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	77	394	76	396
Non-food	Handel in auto-onderdelen en -accessoires	3	12	3	15
Non-food	Handel in en reparatie van motorfietsen, onderdelen daarvan	3	33	4	34
Non-food	Winkels in consumenten-elektronica	29	216	27	185
Non-food	Winkels in overige huishoudelijke artikelen	63	314	64	300
Non-food	Winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	60	258	61	346
Non-food	Winkels in overige artikelen	254	1.331	256	1.290
Non-food	Reparatie van consumentenartikelen (geen computers, e.d.)	7	10	7	10
Non-food, 2e hands	Winkels in overige artikelen	9	12	5	8
Non-food, volumineus	Handel in auto's en aanhangers	1	22	1	26
Non-food, volumineus	Winkels in overige huishoudelijke artikelen	9	127	7	107
Tuincentra	Winkels in overige artikelen	4	188	4	189
Videotheken	Verhuur van consumentenartikelen	4	23	4	17
Warenhuizen	Supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels	6	237	7	247
Totaal		557	4.610	556	4.700

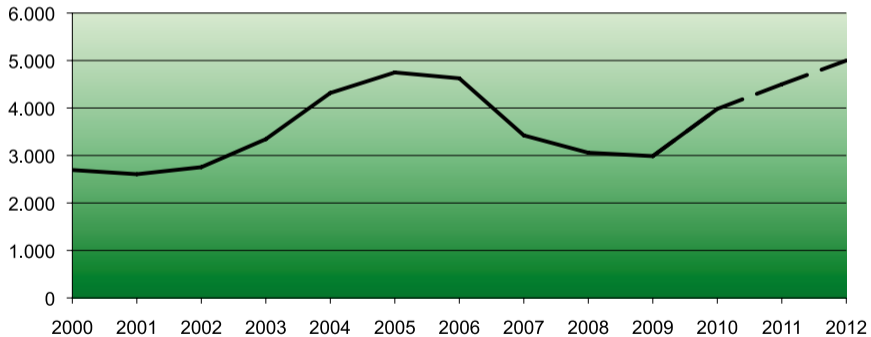
Aantal bedrijven en aantal banen in Zoetermeer, naar bedrijfstak (2009)

	bedrijven	banen
Landbouw, bosbouw en visserij	67	92
Winning van delfstoffen	1	93
Industrie	175	4.041
Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas	1	17
Winning/distributie van water; afval(water)beheer,sanering	6	177
Bouwnijverheid	565	1.782
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	1.325	9.677
Vervoer en opslag	118	1.290
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	163	1.207
Informatie en communicatie	454	3.660
Financiële instellingen	138	1.822
Verhuur van en handel in onroerend goed	79	485
Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	1.173	4.842
Verhuur van roerende goederen, overige zakel. dienstverl.	368	3.113
Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	33	5.354
Onderwijs	238	3.474
Gezondheids- en welzijnszorg	312	5.070
Cultuur, sport en recreatie	210	1.434
Overige dienstverlening	370	2.339
Totaal	5.796	49.969

*Bron voor beide grafieken:
Werkgelegenheidsregister
Haaglanden en I&O Research,
analyse O&S Zoetermeer*

Aantal niet werkzame werkzoekenden in Zoetermeer (op 1 januari, schatting vanaf 2010)

Pendel

De pendelmatrix van het gewest Haaglanden laat zien dat in 2009 het aantal buiten Zoetermeer werkzame Zoetermeeders 35.066 bedroeg. Het aantal in Zoetermeer werkzame niet-Zoetermeeders bedroeg in datzelfde jaar 22.378: een verschil dus van bijna 12.700 personen. Vooral in buurgemeente Den Haag werken veel Zoetermeeders: in 2009 waren dat er meer dan 13.000. Zo'n 5.000 Hagenaars hadden in dat jaar hun werkplek in Zoetermeer.

*Bron grafiek:
Werkgelegenheidsregister
Haaglanden en I&O Research,
analyse O&S Zoetermeer*

Pendelmatrix Haaglanden, werkzame personen, 2009

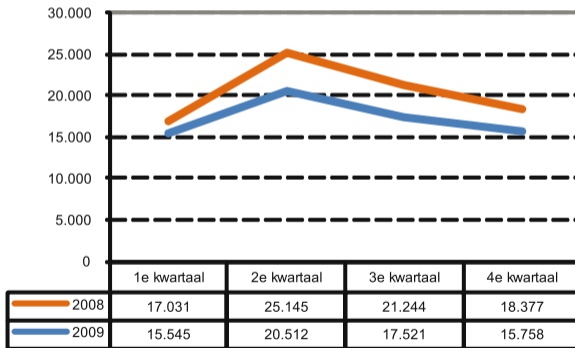
Woongebied	Werkgebied										
	Den Haag	Delft	Leidschendam-Voorburg	Midden-Delfland	Pijnacker-Nootdorp	Rijswijk	Wassenaar	Westland	Zoetermeer	Buiten Haaglanden	Totaal
Den Haag		5.607	5.124	522	1.947	13.230	1.579	8.518	5.059	29.718	71.304
Delft	5.395		448	668	951	1.806	36	1.320	823	12.073	23.520
Leidschendam-Voorburg	11.340	739		16	134	1.836	379	487	1.078	6.499	22.508
Midden-Delfland	619	1.483	58		76	213	5	1.051	80	2.662	6.247
Pijnacker-Nootdorp	3.934	3.180	433	79		892	45	474	992	8.513	18.542
Rijswijk	7.198	1.063	595	77	110		32	784	648	1.926	12.433
Wassenaar	2.385	81	134	0	10	349		47	132	1.843	4.981
Westland	10.058	1.615	455	607	193	1.126	61		432	452	14.999
Zoetermeer	13.127	1.374	1.311	26	625	1.858	185	606		15.954	35.066
Buiten Haaglanden	55.928	12.448	4.035	1.025	3.092	6.804	3.132	11.042	13.134		
Totaal	109.984	27.590	12.593	3.020	7.138	28.114	5.454	24.329	22.378		

Leisure

Aantal hotelovernachtingen in 2008 en 2009 in Zoetermeer

Aantal vestigingen en banen in de cluster leisure in de gemeenten van het gewest Haaglanden, 2006-2009

	2006		2007		2008		2009	
	vestigingen	banen	vestigingen	banen	vestigingen	banen	vestigingen	banen
Den Haag	2.332	13.632	2.414	14.114	2.451	15.225	2.402	14.661
Delft	390	2.314	409	2.466	418	2.751	413	2.708
Leidschendam-Voorburg	176	1.177	188	1.322	196	1.282	204	1.276
Midden-Delfland	39	155	41	194	39	167	37	175
Pijnacker-Nootdorp	66	377	69	410	74	432	76	426
Rijswijk	123	1.245	129	1.226	145	1.276	151	1.262
Wassenaar	104	2.627	109	2.706	108	2.676	104	2.499
Westland	226	1.309	223	1.424	225	1.495	232	1.469
Zoetermeer	192	1.662	202	1.929	209	2.014	212	1.902

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden en I&O Research, analyse O&S Zoetermeer

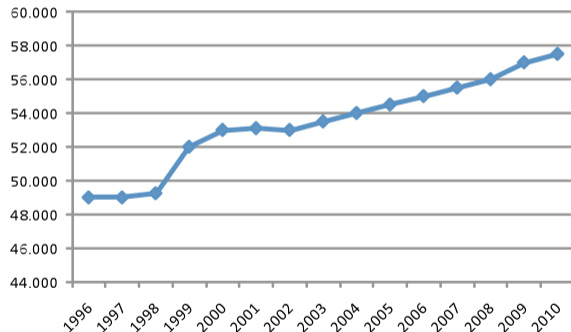

Inkomen en beroepsbevolking

Tot de beroepsbevolking worden gerekend de mensen van 15 t/m 64 jaar, die minimaal twaalf uur (willen) werken. In Zoetermeer zijn dat er op 1 januari 2010 57.500. Dit is 68% van de bevolking van 15 t/m 64 jaar.

Het gemiddeld persoonlijk inkomen was in 2007 in Zoetermeer €30.600. In Palenstein was dit inkomen het laagst: €23.300, in Rokkeveen west had men het hoogst gemiddeld persoonlijk inkomen: €35.100. In Nederland lag het gemiddeld persoonlijk inkomen in 2007 op €28.300. Een gemiddeld huishouden in Zoetermeer had in 2007 €35.400 te besteden. Een eenpersoonshuishouden had het minst te besteden: €20.800. Een paar met kinderen had het hoogste gemiddeld besteedbaar inkomen: €47.400. In Nederland lag het gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen in 2007 op €33.600.

Ontwikkeling beroepsbevolking

Bron: O&S Zoetermeer

Gemiddeld persoonlijk inkomen van personen met een heel jaar inkomen, naar herkomst (autochtoon en allochtoon) en sociaal-economische categorie Zoetermeer, 2007

Wijk/buurt	Totaal	Autochtoon		Allochtoon	
		actief	niet-actief	actief	niet-actief
	gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1000 euro)				
Nederland	28,3	34,5	18,6	31,6	16,1
Zoetermeer	30,6	36,9	20,3	33,0	17,4
Centrum	26,7	33,4	19,8	29,9	17,1
Dorp	27,9	34,4	17,6	34,3	
Stadscentrum	27,2	34,2	18,4	39,1	18,5
Palenstein	23,3	29,8	20,1	23,8	14,2
Driemanspolder	28,7	35,0	23,0	30,3	20,2
Meerzicht	27,8	34,9	21,7	28,2	17,9
Buytenwegh de Leyens	31,6	37,6	22,2	34,1	18,7
Seghwaert	30,1	35,0	19,4	33,0	18,7
Noordhove	33,2	40,1	18,5	36,4	15,6
Rokkeveen	33,0	38,9	20,1	36,5	16,9
Oosterheem	33,4	38,8	18,7	33,6	14,6

Het persoonlijk inkomen bestaat uit het persoonlijk bruto-inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten en premies inkomensverzekeringen met uitzondering van premies volksverzekeringen.

Op het persoonlijk inkomen zijn premies ziektekostenverzekering, belastingen op inkomen en vermogen en premies volksverzekeringen niet in mindering gebracht.

Bron: CBS Regionale Inkomensverdeling 2007

Wijk/buurt	Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen					
	totaal	eenpersoons- huishouden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	eenouder- gezin	overig huishouden
	1 000 euro					
Nederland	33,6	19,7	36,6	46,5	26,7	44,9
Zoetermeer	35,4	20,8	39,6	47,4	27,2	45,6
Centrum	28,8	20,3	35,3	40,7	26,4	39,9
Dorp	31,6	20,4	35,3	45,9	26,9	.
Stadscentrum	27,3	20,8	35,2	41,0	27,8	.
Palenstein	25,9	18,3	32,9	34,3	25,1	34,6
Driemanspolder	30,5	21,7	37,2	41,8	27,0	45,7
Meerzicht	30,9	19,8	38,0	42,0	25,9	37,9
Buytenwegh de Leyens	36,2	21,2	40,8	49,1	27,1	47,3
Seghwaert	35,5	20,2	40,2	46,3	27,5	44,6
Noordhove	41,3	23,0	45,6	50,4	29,1	48,6
Rokkeveen	41,5	22,6	40,1	52,6	30,2	53,8
Oosterheem	38,8	21,3	42,4	45,4	25,9	52,3

Het besteedbaar inkomen bestaat uit:

- het bruto-inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten zoals alimentatie van de ex-echtgeno(o)t(e),
- premies inkomensverzekeringen zoals premies betaald voor sociale verzekeringen, volks-verzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden,
 - premies ziektekostenverzekeringen, en
- belastingen op inkomen en vermogen

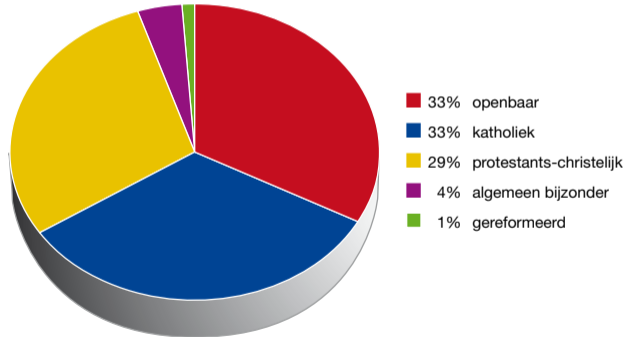

Per 1 oktober 2009 had Zoetermeer 20.399 schoolgaande leerlingen, verdeeld over de basisscholen, het speciaal (basis)onderwijs en het voortgezet onderwijs.

Het basisonderwijs had ruim 11.348 leerlingen, het speciaal basisonderwijs 411, het speciaal onderwijs 573 en op het voortgezet onderwijs zaten 8.067 leerlingen per 1 oktober 2009.

Er zijn er vijf scholen voor voortgezet onderwijs, waarvan één voor praktijk-onderwijs. Daarnaast zijn er scholen voor middelbaar beroepsonderwijs, volwasseneneducatie en één school voor hoger beroepsonderwijs.

Leerlingen (11.348) in het basisonderwijs, naar richting, in % (1 oktober 2009)

Leerlingaantallen Speciaal Onderwijs

<i>Peildatum 1 oktober</i>		2008	2009
SBO	Speciaal basisonderwijs	447	411
ZMLK	zeer moeilijk lerende kinderen	164	169
ZMOK	zeer moeilijk opvoedbare kinderen	127	140
MG	meervoudig gehandicapt	87	89
DO	doven	91	76
SH/ESM	slechthorenden / spraakmoeilijkheden	106	99
Totaal speciaal onderwijs		1.022	984

Leerlingaantallen Voortgezet Onderwijs

<i>Peildatum 1 oktober</i>		2008	2009
Erasmus College		1.587	1.513
Alfrink College		1.701	1.627
Het Atrium		261	263
Oranje Nassau College		2.337	2.284
Stedelijk College Zoetermeer *		2.282	2.380
Totaal voortgezet onderwijs		8.168	8.067

* Hieronder valt tevens het Picasso Lyceum

Aantal leerlingen Centrum voor Kunst en Cultuur in 2007 en 2008

	2007	2008
muziek	2.522	3.301
beeldend	680	1029
dans	1260	1835
theater	593	278
multidisciplinair / overig	665	201
Totaal alle disciplines	5.720	6.644

Collectie, leners en uitleningen van de Openbare Bibliotheek Zoetermeer, in 2004 t/m 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
collectie	245.333	241.799	258.349	242.689	231.654
leners	33.577	32.431	33.251	34.459	34.657
uitleningen	957.096	905.738	846.748	848.112	823.499

Bezoekersaantallen Stadstheater in 2004 t/m 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
professionele producties:					
grote zaal	106.725	103.131	102.670	113.021	111.955
kleine zaal	14.760	15.821	17.397	17.667	17.226
amateurproducties:					
grote zaal	8.013	8.004	7.479	12.466	12.354
kleine zaal	4.940	3.524	3.550	3.329	3.881
bezoekersaantallen overig:					
	29071	25120	27475	14426	19101
Totaal	163.509	155.600	158.571	160.909	164.517

Aantal cursisten Volksuniversiteit in 2005 t/m 2007

	2005	2006	2007	2008
Cursisten/deelnemers	819	881	765	569

Bezoekersaantallen Stadsmuseum Zoetermeer in 2006 t/m 2008

	2006	2007	2008
exposities	6.981	10.039	7.361
educatie	1.915	2.523	2.469
publieksparticipatie:			
bereik activiteiten	1.600	1.171	858

Aantal bezoekers bioscoop Zoetermeer

	2004	2005	2006	2007	2008
bezoekers	288.000	272.000	294.000	285.000	293.000

Activiteiten en bezoekersaantallen Cultuurpodium "Boerderij"

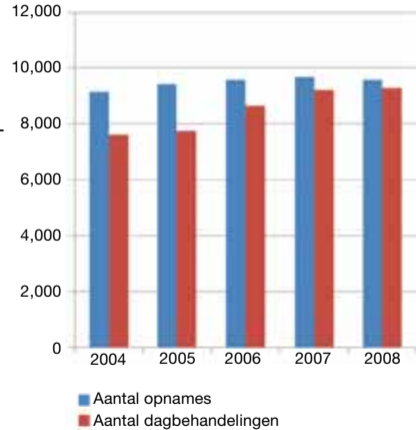
	2005	2006	2007	2008
Concerten	26.583	28.753	30.373	29.183
Dance	7.774	4.444	2.423	3.032
Podiumcafé	3.884	3.508	4.085	3.775
Overig *	5.922	7.962	5.501	4.363
Totaal	44.163	44.667	42.382	40.353

Gezondheidszorg

In de Zoetermeerse gezondheidszorg verleent een groot aantal verschillende hulpverleners haar diensten aan patiënten vanuit de wijk. Veel hulpverleners doen dat in een vast samenwerkingsverband met andere hulpverleners. O.a. huisartsen, thuiszorg, algemeen maatschappelijk werk en apothekers maken deel uit van deze multidisciplinaire wijksamenwerkingsverbanden. Wanneer (een belangrijk deel van) de hulpverleners van een wijksamenwerkingsverband in één gebouw zit, is er sprake van een gezondheidscentrum. In iedere wijk van Zoetermeer staat een gezondheidscentrum.

Als het enige algemeen ziekenhuis in de stad, vervult 't Lange Land Ziekenhuis een kernfunctie in de gezondheidszorg voor de stad en de uitgebreide omgeving. Met name het aantal dagbehandelingen is sinds 2004 toegenomen.

Aantal opnames en dagbehandelingen
Lange Land Ziekenhuis Zoetermeer

Bron: Lange Land Ziekenhuis

Eerstelijnszorgaanbod vanuit de (gestructureerde multidisciplinaire) wijksamenwerkingsverbanden in Zoetermeer in 2008

	Dorp	Driemanspolder	Palenstein	Stadscentrum	Meerzicht	Buytenwegh	De Leyens	Seghwaert	Noordhove	Oosterheem	Rokkeveen	Zoetermeer
aantal inwoners (x1.000)	4,5	5,7	5,9	3,5	15	9,9	9,9	16,9	9,3	15,5	22,5	118,6
gezondheidscentra		1	1		1	1	1	1	1	1	2	10
HOED'en/groepspraktijken	1						1				1	3
huisartspraktijken	4	4	3		6	7	4	7	3	4	9	51
fysiotherapiepraktijken	2	4	2	1	2	3	2	4	1	1	3	25
oefentherapiepraktijken		1			1	1		1	1	1	1	7
apotheken	2	1			1	1	1	1	1	1	2	11
verloskundige spreekuurlocaties	1	1				1		1	1	3	2	10
teams thuiszorg	1	1	1	1	1	1	1	1	8			
AMW/gezinscoaching		1	1		1	1	1	1	1	1	2	10
eerstelijns psycholoog				2			2	1	1		3	9
consultatiebureau			1		1			1		1	1	5

*NB het aantal inwoners uit deze tabel is per 1-1-2008 zonder buitengebieden)
Bron: SGZ Jaarverslag 2008*

Leefbaarheid en veiligheid

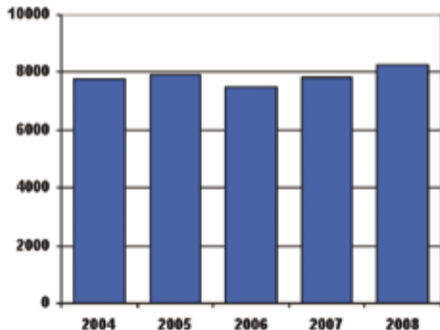
Het aantal misdrijven dat onder de aandacht van de Zoetermeerse politie is gekomen (door aangifte, door eigen waarneming of langs andere weg), vertoont sinds 2006 een licht stijgende tendens.

In lijn daarmee is het percentage Zoetermeeders van 18 jaar en ouder dat zich (vaak of soms) onveilig voelt in de eigen buurt, sinds 2006 licht toegenomen.

Het veel grotere percentage Zoetermeeders dat zich (vaak of soms) onveilig voelt in de stad als geheel ligt al een aantal jaren net boven de 40%, en vertoont jaarlijks kleine fluctuaties.

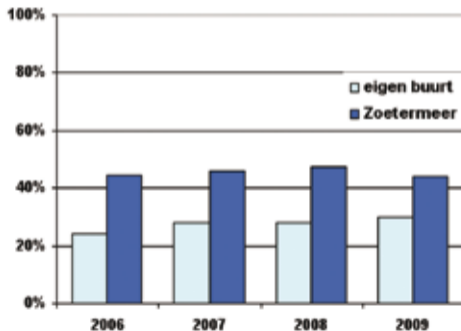

Aantallen misdrijven in Zoetermeer die onder de aandacht van de politie zijn gekomen, per 100.000 inwoners, periode 2004-2008

Bronnen: Politie Haaglanden, CBS politiestatistiek, GBA

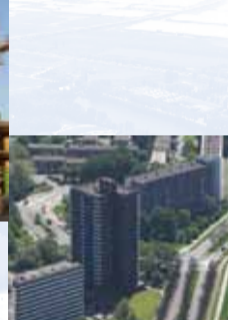
Percentage 18-plussers dat zich vaak of soms onveilig voelt, in de eigen buurt en in Zoetermeer

Bron: omnibusenquête 2006-2009, O&S gemeente Zoetermeer

Uitslag gemeenteraadsverkiezingen 2006 en 2010

		2010	2006
Lijst 1	Partij van de Arbeid	6	10
Lijst 2	VVD	9	7
Lijst 3	Lijst Hilbrand Nawijn	5	5
Lijst 4	SP	3	5
Lijst 5	Christen Democratisch Appèl	4	4
Lijst 6	Democraten 66	5	4
Lijst 7	ChristenUnie/SGP	2	2
Lijst 8	GroenLinks	2	1
Lijst 9	Leefbaar Zoetermeer	2	1
Lijst 10	Trots op Nederland	1	-
Lijst 11	Groep Hop	0	-
		39	39

Portefeuilleverdeling college 2010-2014

Burgemeester Drs. J.B. Waaijer	Dr. T.J. Haan	Ir. B. Emmens	Mr. P.J.M. van Domburg	P. Smit	Drs. F.J.M. Speel	M.E. van Leeuwen
Handhaving openbare orde (wettelijke taken)	Financiën en Belastingen	Stedelijke Ontwikkeling	Lokaal veilig- heidsbeleid	Kunst en Cultuur	Zorg	Onderwijs
Toezicht en handhaving	Werk en inkomen	Ruimtelijke Ordening	Wijk- en buurtbeheer	Verkeer en Vervoer	Ouderen- beleid	Jongeren
Integrale regionale veiligheid	Wonen	Economische Zaken	Bouwen, wonen en milieu	Milieu	Welzijn	Sportzaken
Coördinatie regionale veiligheid met lokale veiligheid	Internationaal	Stadsgewest Haaglanden	Dienstverlening	Grondbedrijf	Natuur	Personeel en Organisatie
Facilitair	Project SEA Project Palen- stein	Project Oosterheem	Communicatie	Project Culturele As	Wijk- wethouder Meerzicht	Project Brede School
Externe betrekkingen	Grotesteden- beleid (G32)	Project van Tuylpark	Wijkwethouder Rokkeveen	Project Duurzaam Zoetermeer		Wijk- wethouder Centrum
	Wijkwethouder Buytenwegh/ De Leyens	Project Bleizo Wijkwethouder Oosterheem		Wijk- wethouder Seghwaert/ Noordhove		
						Drs. J. Dijkstra Gemeentesecretaris

Opbrengsten uit de belangrijkste gemeentelijke heffingen en belastingen Zoetermeer 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Bedragen * € 1.000				
Onroerende-zaakbelastingen	25.066	26.239	27.364	28.717
Afvalstoffenheffing	12.592	13.076	13.304	13.248
Leges bouw-/sloopvergunningen c.a.	4.398	3.564	2.705	4.712
Rioolrechten kleinverbruik	566	1.348	2.156	2.581
Parkeerbelasting	1.655	1.618	1.599	1.745
Lijkbezorgingsrechten	590	728	556	686
Hondenbelasting	397	428	444	437
Toeristenbelasting	243	224	228	198
Marktgelden / leges marktvergunningen	175	152	178	108
Precariobelasting	33	36	24	48

Begroting 2010

Programma	Lasten	Baten
01 Sociale Voorzieningen	72.924	55.188
02 Zorg en welzijn	32.335	5.857
03 Natuur en milieu	22.857	17.795
04 Jeugd en onderwijs	27.208	5.675
05 Kunst, cultuur en bibliotheek	14.441	3.475
06 Sport en ontspanning	15.797	6.070
07 Veiligheid	12.910	714
08 Burger en bestuur	26.723	2.626
09 Inrichting van de stad	69.174	79.266
10 Economie	2.713	703
11 Wonen en bouwen	5.983	4.351
12 Openbaar gebied	32.271	3.644
Totaal programmaplan	335.334	185.364
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	5.886	168.328
Saldo	341.220	353.692

Colofon

Uitgave Gemeente Zoetermeer
Opdracht: Staf Gemeentesecretaris
Juli 2010

Redactie

Onderzoek en Statistiek
Stafbureau Gemeentesecretaris

Samenstelling

Simon Arndt

Oplage

800

Informatie

Meer en uitgebreidere statistische informatie kunt u vinden op www.zoetermeer.nl
Telefoon: 14079 (alleen tijdens kantooruren, lokaal tarief)
E-mail: bestuur.os@zoetermeer.nl

Foto's

Remko Bordewijk, Simon Arndt,
Gemeente Zoetermeer

Vormgeving en drukwerk:

3is1 Grafimedia, Zoetermeer

gemeente

Zoetermeer

www.zoetermeer.nl